

ผนวก

แนวคิด หลักทฤษฎี ปรัชญาทางนิเทศศาสตร์ ที่จำเป็นสำหรับวิชาเรียน สาขาการสื่อสารมวลชน และ การโฆษณา ประชาสัมพันธ์ และ การสื่อสารการเมือง รวบรวมโดย อาจารย์สุติน ชาวหินฟ้า

- (01) จรรยาบรรณ ของวิชาชีพสื่อมวลชน
- (02) หลักจริยธรรม 9 ประการ
- (03) หลักสัมมาปัญญา 4 ประการ
- (04) นวัตกรรมสื่อสาร
- (05) หลักเกณฑ์ การประเมิน การออกแบบและผลิตสิ่งพิมพ์
- (06) ตารางประเมินผลงานสร้าง ภาพยนตร์ ภาพยนตร์โทรทัศน์
- (07) หลักสังขารธรรม / องค์ประกอบสังขารธรรม (Factor of Formative Phenomena)
- (08) องค์ประกอบ ของธุรกิจวิสาหกิจชุมชน และ การพึ่งตนเอง (7-Function of SME^s)
- (09) มิติของการสื่อสารเวลา หรือ Q-SPORT (6-Dth Dimension of info-Time)
- (10) หลักแห่งนวัตกรรม 10 ประการ ของพลัง สื่อ สาร
- (11) องค์-9 : มิติเอกภพ-มิติปัญญา (The 9-element : Universe dimension of intelligence)
- (12) สื่อสัมพันธ์การรับรู้ของมนุษย์ 7 ประการ

ติดต่ออาจารย์ผู้สอนได้ที่:

โทรศัพท์: 08 9644 1048, 0 5521 6244 (บ้าน)

online: <http://www.igoodmedia.net>

social online: facebook/sudin.chaohinfa
facebook/สุติน หินฟ้า

online channel: youtube/igoodmedia.net
youtube/sudin.chaohinfa

e-mail: sudin.expert@yahoo.com

address: 65/2 หมู่ 5 ถนนสิงหวัฒน์ ซอยวัดพลายชุมพล ตำบลพลายชุมพล
อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก 65000.

(01) จรรยาบรรณ ของวิชาชีพสื่อมวลชน

1. พึงตระหนักในความรับผิดชอบ ต่อทุกเรื่องที่น่าเสนอทางสื่อมวลชน
2. พึงเสนอข่าวตามที่มีหลักฐาน ถ้าหากภายหลังพบว่าผิดพลาด พึงแก้ไขด้วยความรับผิดชอบ
3. พึงเสนอความรู้รอบตัว ที่มีคุณประโยชน์ต่อคนจำนวนมาก โดยพิจารณาจากเหตุผล มีข้อเสนอแนะตามความต้องการของธุรกิจสื่อมวลชน แต่เพียงอย่างเดียว
4. พึงเสนอความบันเทิงที่ไม่เป็นภัย ถ้าจำเป็น ก็พึงแยกประเภทของผู้ชม และประกาศให้ทราบ
5. พึงเสนอเป้าหมายของสังคมไทย โดยสนับสนุนการธำรงชาติ ศาสนา สถาบันกษัตริย์และระบบประชาธิปไตย
6. พึงสุจริตต่อหน้าที่ โดยไม่ยอมรับอำมิสสินจ้าง ให้บิดเบือนเจตนารมณ์ของตนเอง
7. พึงคเว้นอบายมุขต่างๆ อันจะนำไปสู่การเสื่อมศีลธรรมภาพ ในการประกอบอาชีพด้านนี้
8. พึงคเว้นการใช้สื่อมวลชน เพื่อการก่อกวนแก่งัด หรือการแก้แค้น
9. ไม่พึงยอมให้สื่อมวลชน เป็นเครื่องมือของผู้ใดผู้หนึ่ง ที่มีเป้าหมายมิชอบ
10. พึงส่งเสริมให้อ่านาจทุกฝ่าย ตามรัฐธรรมนูญ มีเสถียรภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของตน ตามกฎหมาย
11. พึงถือว่าเกียรติและบุคลิกภาพของตน อยู่เหนือสิ่งใดทั้งหมด
12. พึงกล้าชี้ข้อตำรายในสังคม ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

(02) หลักจริยธรรม 9 ประการ

คือ หลัก หรือ เกณฑ์ที่ใช้ประเมิน การยอมรับ หรือ ปฏิเสธ ความชอบธรรม ของสื่อ และ สื่อบุคคล มี 9 คู่ หรือ 9 ลำดับ คือ

1. จริง – เท็จ สื่อนำเสนอข้อมูล ข่าวสาร ที่เป็นจริง หรือ เป็นเท็จ
 2. ถูก – ผิด สื่อนำเสนอข้อมูล ข่าวสาร ถูกต้อง หรือ ผิดเพี้ยนจากความเป็นจริง หรือ ความจริง
 3. ดี – ชั่ว สื่อนำเสนอข้อมูล ข่าวสาร หรือแสดงจุดยืน ที่ขัดต่อหลักศีลธรรม หรือ ไม่ (จุดแบ่ง ดี ชั่ว คือ หลักศีลธรรมอันดีของประชาชน)
 4. ประโยชน์สุข – โทษทุกข์ สื่อนำเสนอข้อมูล ข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์สุข หรือ โทษทุกข์ ต่อประชาชน
 5. ศิลปะ – อนาคต สื่อนำเสนอข้อมูล ข่าวสาร ที่เป็น ศิลปะ หรือ อนาคต (จุดแบ่ง “ศิลปะ” กับ “อนาคต” คือ การรับรู้ ตีความ และความรู้สึก ที่เกิดแก่ผู้รับสาร ว่า เพิ่มกิเลส (ราคะ โทสะ โมหะ) หรือ ลดกิเลส)
 6. สาระ – ไร้สาระ สื่อนำเสนอข้อมูล ข่าวสาร ที่มีสาระ หรือ ไร้สาระ (ความเป็น “สาระ” วัดจากผลที่เกิดขึ้น ที่เป็น จริง ประโยชน์ ถูก ดี ศิลปะ)
 7. เที่ยงธรรม – ลำเอียง สื่อนำเสนอข้อมูล ข่าวสาร ที่มีจุดยืนเพื่อความเที่ยงธรรม (จริง ประโยชน์ ถูก ดี ศิลปะ สาระ) หรือ ลำเอียง (เท็จ โทษทุกข์ ผิด ชั่ว อนาคต ไร้สาระ)
 8. เหมาะควร – ไม่เหมาะสม สื่อนำเสนอข้อมูล ข่าวสาร ที่เหมาะสม (จริง ประโยชน์ ถูก ดี ศิลปะ สาระ เที่ยงธรรม) หรือ ไม่เหมาะสม (เท็จ โทษทุกข์ ผิด ชั่ว อนาคต ไร้สาระ ลำเอียง)
 9. หมด (สุญญะ) – เหลือ เป็นตัวชี้วัดสุดท้าย ของความเป็นสื่อ และสื่อบุคคล ที่แสดงจุดยืนใน ความชอบธรรม ว่ามีความสะอาดหมดจด (สุญญะ) หรือ ยังเหลือความไม่ชอบธรรมเล็กๆ น้อยๆ อยู่เท่าใด
- การตัดสิน เรียงตามลำดับ จาก 1. – 9. ฝั่งซ้าย ยอมรับ ฝั่งขวา ปฏิเสธ

(03) หลักสัมมาปัญญา 4 ประการ

อารมณ์อุคตปัญญา (i-emotion: intelligence emotion) คิดฉลาดสร้างสรรค์ (i-thinking: intelligence thinking) ปัญญาสร้างสรรค์ (i-creativity: intelligence creativity) องอาจปัญญา (i-action: intelligence action) รวมกัน เรียกว่า igood (intelligence good)

เกณฑ์ตัดสินเลือก ข้อความสื่อสาร (message) ที่จะนำไปใช้ ในงานสื่อสาร คือ คุณสมบัติ และ คุณภาพ ของ ข้อความสื่อสาร (message) มีพลัง มีอำนาจ เพียงพอ ที่จะก่อให้เกิด สัมมาปัญญา (intelligence good) แก่ผู้รับสาร ได้แก่

(1) อารมณ์อุคตปัญญา (i-emotion: intelligence emotion) คือ ความมั่นคงของอารมณ์ ที่จะไม่อ่อนไหว ไปตามแรงยั่วยุ หรือ แรงกดดัน ที่จะก่อให้เกิด การละเมิดกฎเกณฑ์ทางสังคม 4 ระดับ คือ ประพฤติผิดกติกาสังคม ประพฤติผิดกฎหมาย ประพฤติผิดคุณธรรม-จริยธรรม ประพฤติผิดศีลธรรม (หมายความว่า การสะกิดกัน พฤติกรรมการละเมิดทุกระดับ ต้องเริ่มต้นที่ ความคิด หากคิดผิด คิดชั่ว ก็ไม่ควรให้เกิดขึ้น แต่ถ้าเกิดขึ้น ต้องระงับ และอย่าให้แสดงออกทางการกระทำ)

(2) คิดฉลาดสร้างสรรค์ (i-thinking: intelligence thinking) คือ คิดฉลาด เมื่อประสบกับปัญหา ทำท่ายให้ตัดสินใจข้าง หรือต้องกระทำ หรือละเว้น คิดฉลาดสร้างสรรค์ มีลำดับความคิด 9 ชั้น (4 คู่ + 1) ได้แก่ ถูก-ผิด จริง-เท็จ ประโยชน์-โทษ ดี-ชั่ว (4 คู่นี้ คือเกณฑ์ทางกายภาพ) ศิลปะ-อนาจาร สาระ-ไร้สาระ เทียงธรรม-ลำเอียง เหมาะควร-ไม่เหมาะสม (4 คู่นี้ คือเกณฑ์ทางจิตภาพ) และ หมด-เหลือ หรือ สุญญาตา-อนุภาติ

(3) ปัญญาสร้างสรรค์ (i-creativity: intelligence creativity) คือ คิดสร้าง (production) และ รู้จักใช้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมต่างๆ (technology and innovation) มาใช้สร้างสรรค์ สื่อ (media) กิจกรรม (activity-event) กิจการ (business) พิธีกรรมต่างๆ ทางสังคม (traditional) “เลือกสรร-ส่งเสริม-สร้าง-สื่อสาร-ซ่อมแซม/รักษา”

(4) องอาจปัญญา (i-action) หรือ "ความรู้ ทำให้องอาจ" คือ ผลของ ปัญญาทั้ง 3 ข้อ ที่จะก่อให้เกิด ภาวะภาพ 5 ประการ ในชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อม คือ อิสระเสรีภาพ (independence/freedom) สมรรถภาพ (ability/potency/efficiency) ภราดรภาพ (charity/brotherhood) สันติภาพ (peace) บูรณภาพ (integrity) องอาจปัญญา เป็นพฤติกรรมภายในจิตใจของมนุษย์ มี 5 ลำดับ คือ รู้จริง (truth) รู้จำ (trust) รู้แจ้ง (taste) รู้แจ้ง (testability & tangibility) รู้จบ (turn off)

หมายเหตุ คำว่า i มีความหมาย 2 นัยยะ คือ

i หมายถึง "identity" ความมีตัวตน ลักษณะเฉพาะตน i หมายถึง "ฉัน" (me) i หมายถึง "intelligence" ปัญญาฉลาด รู้ว่าสิ่งใดควร สิ่งใดไม่ควร และ i หมายถึง "ฉัน" (me) ซึ่งเป็นผู้กระทำ หรือ เป็นประธาน สัมมาปัญญา ไม่อาจเกิดขึ้นได้ หากปราศจากตัวบุคคล หรือ ปฏิเสธความมีตัวตน (without i without i-Good) ไม่อาจเกิดขึ้นได้จากภายนอก

(04) นวัตกรรมการสื่อสาร

คือ ความสัมพันธ์ระหว่าง “วิทยาศาสตร์” (ศาสตร์ที่ว่าด้วยสัมพันธภาพของ สสาร กับ พลังงาน) กับ “นามศาสตร์” (ศาสตร์ที่ว่าด้วย อารมณ์ ความรู้สึก ที่เกิดกับจิต ประกอบด้วยปฏิกิริยาทางจิต ที่ส่งผลกระทบต่อการรับรู้ การเรียนรู้ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ของบุคคล กลุ่มคน องค์กร เพื่อรักษาคุณภาพ (equilibrium) ระหว่าง ปัจจัย องค์ประกอบ 5 คู่ คือ

- 1) สุขภาวะ (health and happiness) กับ ความทันสมัยและการพัฒนาทางด้านวัตถุ (Development and Modernity)
- 2) จริยธรรม (ethics) กับ การใช้อำนาจในการบริหารปกครอง (Authority Political)
- 3) กฎหมายต่างๆ (laws) กับ อิสรภาพและเสรีภาพ (liberty) ของปวงชน
- 4) ศีลธรรม และ ระเบียบวินัยต่างๆ (morality and commandments) ของคนในชาติ กับ การพัฒนาการความก้าวหน้า ของเทคโนโลยีและนวัตกรรมต่างๆ (technology and innovation)
- 5) ระบบจักรกล (mechanics) กับ ความคิดสร้างสรรค์ (creativity)

นวัตกรรมการสื่อสาร เป็นการค้นหาคำใหม่ วิธีการใหม่ หรือทักษะใหม่ ของกระบวนการทาง ภาษาและสื่อ เพื่อบอกหรือ อธิบาย (explain) และทำนาย (explicit) ปรัชญาการณ “การเกิดใหม่” “การเปลี่ยนแปลง” (อนิจจตา, ทุกขตา) และ “การดับสลาย” ของปฏิกิริยาทางจิตวิญญาณ ที่ส่งผลต่อปฏิกิริยาทางฟิสิกส์ หรือ ปฏิกิริยาทางฟิสิกส์ ที่ส่งผลต่อปฏิกิริยาทางจิตวิญญาณ

นวัตกรรมการสื่อสาร เป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีจักรกล (mechanics technology) เทคโนโลยีทาง ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ (electronics technology) เทคโนโลยีทางชีวภาพ (bio-technology) และเทคโนโลยี ทางจิตภาพ ในองค์ประกอบการสื่อสาร และกระบวนการสื่อสาร อย่างเหมาะสม และเกิดประโยชน์ต่อมวล มนุษยชาติ

นวัตกรรมการสื่อสาร เป็นความสัมพันธ์ระหว่าง “วิทยาศาสตร์” กับ “นามศาสตร์” โดยใช้กระบวนการ ทางภาษาและสื่อ เพื่อบอกหรือ อธิบาย (explain) และทำนาย (explicit) ปรัชญาการณ “การเกิดใหม่” “การเปลี่ยนแปลง” (อนิจจตา, ทุกขตา) และ “การดับสลาย” ของปฏิกิริยาทางจิตวิญญาณ ที่ส่งผลต่อ ปฏิกิริยาทางฟิสิกส์ หรือ ปฏิกิริยาทางฟิสิกส์ ที่ส่งผลต่อปฏิกิริยาทางจิตวิญญาณ

นาม จิต วิญญาณ มีคุณสมบัติและคุณลักษณะทางธรรมชาติ 4 ข้อ คือ (1) ความรู้สึก (2) ความจำ ได้หมายรู้ (3) ความคิดปรุงแต่ง วิเคราะห์ สังเคราะห์ (4) การรับรู้ทุกสิ่ง เป็น องค์ความรู้ องค์ปัญญา

ปฏิกิริยาทางจิตวิญญาณ 4 อากาโร คือ อากาโร (action) ลิงคะ (origination) นิमित (happen) อุเทศ (meaning) ของ ความรู้สึก ความจำ ความคิดปรุงแต่ง และ การรับรู้ (เจตสิก 4: เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ) การเรียนรู้จิตใจ และจิตวิญญาณ คือ การเรียนรู้ “คุณสมบัติ” “อากาโร” และ “ผล” (ที่เกิดจาก อากาโร) ของสาร ตามมโนทัศน์ของบุญนิยม หมายถึง องค์รวมของสรรพสิ่ง (Holistic Information).

(05) หลักเกณฑ์ การประเมิน การออกแบบและผลิตสิ่งพิมพ์

รายการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน	
	4=Excellent	3=Good 2=Satisfactory 1=Poor
ก. การใช้สื่อ และ กลยุทธ์โฆษณา ประชาสัมพันธ์	มี	เหมาะสม
(1) เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย		
(2) สร้างภาพลักษณ์ขององค์กร สอดคล้องกับ ผลิตภัณฑ์ โครงการ กิจกรรม		
(3) ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อสิ่งแวดล้อม และระบบสุขภาพโดยรวม		
ข. ส่วนประกอบ	มี	เหมาะสม
(1) พาดหัว (headline)		
(2) ภาพประกอบ (illustration)		
(3) เนื้อหา (body copy)		
(4) ภาพสินค้า ผลิตภัณฑ์ บริการ กิจกรรม (product)		
(5) โลโก้ (logo)		
ค. องค์ประกอบศิลป์ การสร้างสรรค์	มี	เหมาะสม
(1) Font (style, size, color, effect)		
(2) การออกแบบ (จุด เส้น รูปทรง พื้นผิว แสงเงา สี ที่ว่าง)		
(3) องค์ประกอบศิลป์ (ทิศทาง สัดส่วน สมดุล เอกภาพ กลมกลืน จังหวะ)		
ง. แนวคิด การสร้างสรรค์ ทางกายภาพ เนื้อหา และแนวเขียน	มี	เหมาะสม
(1) แนวคิดหลัก (theme) เชื่อมโยงกับ การออกแบบ (design) เนื้อหา (information) เทคโนโลยีสื่อ (technology) และ จิตวิทยาการสื่อสาร (psychology)		
(2) ภาษาเขียน ภาษาภาพ (ระดับที่ใช้ เหมาะสมกับผู้อ่าน)		
(3) โน้มน้าวใจด้วย สติลา อารมณ์อุดมปัญญา (emotion-intelligence)		
(4) ส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และความรับผิดชอบต่อสังคม		
รวม (ก. + ข. + ค. + ง.)		

(06) ตารางประเมินผลงานสร้าง ภาพยนตร์ ภาพยนตร์โทรทัศน์

ตารางประเมินงานสร้าง ภาพยนตร์ ภาพยนตร์โทรทัศน์

รายการประเมิน	ตัวชี้วัด: มี-ถูกต้อง-เหมาะสม	ระดับคุณภาพชี้วัด			
		ตก	ผ่าน	ดี	ดีมาก
เรื่อง	โครงสร้างการเล่าเรื่อง องค์ 1-2-3				
	เล่าเรื่องด้วยฉาก และ ตัวละคร อย่างลื่นไหล ต่อเนื่อง [x2]				
	สัดส่วน ธาระ บันเทิง ธรรมชาติ เหมาะสม				
	มีบท screenplay				
ภาพ	สัดส่วนภาพ (aspect ratio) wide screen 16:9 หรือ 21:9				
	การจัดองค์ประกอบภาพ องค์ประกอบศิลป์ (composition)				
	การจัดมุมภาพ (view angle)				
	ทิศทางเคลื่อนไหว เข้า-ออก เฟรม ของวัตถุ ตัวละคร				
	ไม่มีสิ่งรบกวนอยู่ในเฟรม เช่น อุปกรณ์ คนภายนอก ชยะ				
เสียง	ความชัดเจน - ระดับเสียง คุณภาพ ของเสียงพูด (dialogue)				
	ดนตรีประกอบ (music)				
	เสียงประกอบแอ็คชั่น SFX (sound effect)				
	ระบบเสียง surround sound 5.1 channel [x2]				
สร้าง	เตรียม จัดทำ สร้าง-ตกแต่ง ฉาก สถานที่ถ่ายทำ				
	เตรียม จัดทำ shooting script - breakdown sheet				
	วัสดุ อุปกรณ์ การถ่ายทำ / ประกอบฉาก				
	บริหารจัดการ ทีมงาน - เงิน - เวลา - อุปสรรค				
	บัญชีค่าใช้จ่ายงานสร้าง / รายงานการสร้าง ผลกระทบ				
แสดง	จังหวะการแสดง (action / activity / rhythm)				
	การสื่อความหมายทางอารมณ์: ดีใจ เสียใจ ขำ กลัว ตกใจ				
	การสื่อความหมายของแอ็คชั่น				
	เสียงพูด (พยานชนะ สระ วรรณยุกต์ แม่สะกด น้ำเสียง)				

รายการประเมิน	ตัวชี้วัด: มี-ถูกต้อง-เหมาะสม	ระดับคุณภาพชี้วัด			
		ตก	ผ่าน	ดี	ดีมาก
ฉาก	สื่อความหมายของเรื่องราว และ ตัวละคร [x4]				
	เทคนิคพิเศษ หมอกควัน เลือด บาดแผล [x2]				
	ฉากพิเศษ ไฟไหม้ ฝนตก [x2]				
	ฉากพิเศษ กระสุนยิง ระเบิด ใต้น้ำ ปืนหน้าผา [x2]				
	ฉากแอ็คชั่น ต่อสู้มีอุปกรณ์ ขน กระแทก [x2]				
	stunt and facilitator, teacher [x2]				
	ตัวละคร: เด็กทารก สัตว์เลี้ยง [x2]				
ตัดต่อ	ลื่นไหล สม่่าเสมอ (ไม่มี jump cut) *มีช้อยกเว้น				
	cut-away, cut-in, react-cut, cross-cut ทำได้ลื่นไหล				
	การเชื่อม ลำดับภาพ เสียง (transition) ทำได้ลื่นไหล				
	การวางข้อความ เลือกแบบอักษร การจัดตำแหน่งอักษร				
	เทคนิคพิเศษ SPFX (special effect) [x2]				
	ความละเอียดภาพ HD (1080p.) [x2]				
	การจัด สี แสง เหมือนฟิล์ม (Look like film) [x2]				
ทีม	ผู้จัดการงานสร้าง: PM (Production manager)				
	ผู้เขียนบท screenplay				
	ผู้กำกับการแสดง: DA (Dir. of Acting)				
	ผู้กำกับภาพ: DP (Dir. of Photography)				
	ผู้กำกับศิลป์ ออกแบบงานสร้าง AD (Art Director)				
	ผู้ถ่ายภาพ				
	ผู้ตัดต่อลำดับภาพ (editor)				
	ผู้ตกแต่งเสื้อผ้า หน้า ผม นักแสดง (makeup/hair/wardrobe)				
	อื่นๆ: make-up / grip / dresser / SPFX supervisor				

หมายเหตุ

- (1) ระดับคุณภาพชีวิต “ตก” หมายถึง 0 คะแนน “ผ่าน” หมายถึง 1 คะแนน “ดี” หมายถึง 2 คะแนน “ดีมาก” หมายถึง 3 คะแนน
- (2) [x2] หมายถึง เพิ่มค่าน้ำหนักคะแนนเป็น 2 เท่า เช่น ประเมินได้ระดับคุณภาพ “ดี” (2 คะแนน) จะได้รับคะแนนเพิ่มเป็น $2 \times 2 = 4$
- (3) ทีมหน่วยใด มีผู้ช่วยหลายคน ให้นำรวมเป็นหนึ่งหน่วยรายการ

(07) หลักสังขารธรรม

วิตุธรรมทั้งหลายในโลก แบ่งออกได้เป็น 10 ประเภท 25 ประการ (พระไตรปิฎก เล่ม 35 ข้อ 36 หน้า 19)

(1) ประสาทรับรู้ (Sensitive Awareness)	(2) อารมณ์ (Sense-field)
(3) เพศ (Sex)	(4) จิตใจ (Mind)
(5) ชีวิต (Life)	(6) อาหาร (Food, Nutrition)
(7) เทาะ (Delimitation)	(8) การสื่อสาร (Communication)
(9) อากาโร (Alterability)	(10) ลักษณะ (Feature)

หลักสังขารธรรม กล่าวถึงต้นกำเนิด การคงอยู่คงสภาพ และการสูญสลายของสรรพสิ่ง ซึ่งเรียกว่าสังขารธรรม ที่ถูกจำแนกโดยระดับคุณภาพ องค์ประกอบ คุณลักษณะและสถานะ ของวิตุธรรมดังกล่าว

จิต เป็น วิตุธรรม ที่มี สภาวะ และ กระบวนการ ที่สืบต่อเนื่อง ไม่ขาดตอน ระหว่าง ดวงจิตหนึ่ง (“เกิดขึ้น-ตั้งอยู่-ดับไป”) กับ อีกดวงจิตหนึ่ง โดยที่ ดวงจิตหนึ่ง จะส่งผลกระทบที่เกิดในชั้น “ตั้งอยู่” (ชั้นนี้ประกอบด้วย กรรม-วิบาก หรือ ความดี-ความชั่ว ความรู้-ความจำ หรือ สัญญา รวมแล้วเรียกว่า “เจตสิก” ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ประการ คือ ความรู้สึก หรือ เวทนา ความจำได้หมายรู้ หรือ สัญญา การปรุงแต่ง ให้เป็นเรื่องราว ตัวตน หรือ สังขาร จนเกิดเป็น องค์รวม เรียกว่า วิญญาณ ซึ่งจะถูกต่อไปยัง ดวงจิตดวงถัดไปทันที ก่อนที่ดวงจิต ดวงเดิมจะดับสลายไป) ของดวงจิตดวงเดิม ที่จะสลายไป ไปยังดวงจิตดวงใหม่ต่อเนื่องกันไปไม่ขาดตอน และไม่สิ้นสุด (สังสารวัฏฏ์) เว้นแต่จะ ทำลาย หรือตัดดวงจร “เกิดขึ้น-ตั้งอยู่-ดับไป” ของดวงจิตดวงใดดวงหนึ่ง และจุดที่สามารถตัดดวงจรได้ (ตัดกรรม) คือ ผลกรรมที่เกิดขึ้นในชั้น “ตั้งอยู่” แห่งดวงจิต นั่นคือ การทำลาย กิเลส ตัณหา จนเป็น ศูนย์ (สูญญะ)

จิต มีสภาวะ และ กระบวนการ เกิดดับ แบบเดียวกับ ไฟฟ้า (ไฟฟ้า เกิดจาก สนามแม่เหล็ก เคลื่อนที่ผ่าน ขดลวดตัวนำไฟฟ้า เพื่อให้เกิดแรงผลัก อิเล็กตรอน ในขดลวด เคลื่อนที่ไป) เช่น กระแสไฟฟ้าสลับขนาด 1 เฮิร์ตซ์ หรือ Hz. ใน 1 วินาที จะมีอิเล็กตรอน จากอะตอมหนึ่ง (ในขดลวด) เคลื่อนที่ไปในทิศทางเดียวกัน ไปยังอะตอมหนึ่ง (ในขดลวดเดียวกัน) ทำให้เกิดกระแสไฟฟ้า (เกิดขึ้น-ตั้งอยู่) และ เมื่อ มันเคลื่อนที่ผ่านไป กระแสไฟฟ้า ก็ไม่มีชั่วคราว (ดับไป) ถ้ามีตัวกลางเหนี่ยวนำ ให้อะตอมมันเคลื่อนที่ จนครบวงจร ก็จะเกิดกระแสไฟฟ้า ดิด-ดับ ต่อเนื่องกันไป จนกว่าจะตัดดวงจร การเคลื่อนที่ของอะตอมออกไปได้ และถ้ามีการเร่งความเร็ว ให้มีการ ดิด-ดับ เร็วขึ้น จาก 1 รอบ (ครั้ง) ต่อ 1 วินาที เป็น 50 รอบ ต่อวินาที เรียกว่า กระแสไฟฟ้า 50 Hz.

แต่ความเร็วรอบการ เกิด-ดับ ของ จิต กับ ไฟฟ้า แตกต่างกันอย่างมากมาย ยังไม่สามารถ หาหน่วยวัดค่าความเร็วรอบ ของจิต ไม่ได้ และที่แตกต่างกันประการหนึ่งคือ ภาวะการตั้งอยู่ของ จิต มีผลเป็น กรรม-วิบาก แต่ ไฟฟ้า ไม่มี ดังนั้น กระแสไฟฟ้า จึงไม่มีวิญญาณ ไม่มีชีวิต ส่วนการสื่อความหมาย ของไฟฟ้า ใช้สื่อด้วยระบบ เลขฐานสอง (digital) (โดยการเปลี่ยน ไฟฟ้าแบบ อะนาล็อก ให้เป็น ดิจิทัล ก่อน) ซึ่งสื่อได้มากที่สุดเพียง 4 มิติ (กว้าง-ยาว-สูง-เวลา) เท่านั้น แต่จิต ใช้สื่อสารได้มากกว่า 4 มิติ ซึ่งปัจจุบัน นักวิทยาศาสตร์ - คาราศาสตร์ ต่างก็ยอมรับกันว่า ในระบบจักรวาล (universe system) ทั้งหมด มีการ

สื่อสารกันไต้มากถึง 11 มิติ ซึ่งสอดคล้องกับ การค้นพบจักรวาล ของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ว่า โลก และจักรวาล มีไม่สิ้นสุด.

องค์ประกอบสังขารธรรม (Factor of Formative Phenomena)

ชนิดระดับ ▽	สสาร พลังงาน (mass energy)	กิริยา (action, reaction)	กรรม (doing)	วิบาก (result)	◁ ลักษณะ
วัตถุธาตุ (mass)	ธาตุ 5 (ดิน น้ำ ลม ไฟ ช่องว่าง)	แรง 4 การเคลื่อนไหว	-	-	วัตถุ ดิน สินแร่
พืช (organic)	ธาตุ 5	เคลื่อนไหว เติบโต ดำรงอยู่	-	-	สิ่งมีชีวิต พืช (plant)
ไตร่จณาน (wildness)	ธาตุ 5	เคลื่อนไหว เติบโต ดำรงอยู่	ภพชาติ ขรา มรณะ / อวิชชา	วิญญูะ (eternity) นรก เปรต อสุรกาย	สิ่งมีชีวิต สัตว์ (animal)
คน-มนุษย์. (homo sapiens)	ธาตุ 5	เคลื่อนไหว เติบโต ดำรงอยู่	กิเลส ตัณหา / อวิชชา	นรก (-) สวรรค์ (+)	คน-มนุษย์ (human)
เทพ (God)	ธาตุ 5	เคลื่อนไหว เติบโต ดำรงอยู่	กิเลส อัดดา / ปัญญา	ภพ (อัดดา -) สวรรค์ (อัดดา +)	เทพ / พระเจ้า (God / Angle)
ธรรมะ. (integrity)	ธาตุ 5	เคลื่อนไหว เติบโต ดำรงอยู่	กาละ / วิชชา	สุญญตา (อัดดา=0) ไตรลักษณ์	พระอาริยะ (extreme human)
องค์ประกอบ ▷	ธาตุสาร (วัตถุอาศัย) (physical)	อาหาร ปัจจัย (เครื่องดำรงชีพ) (biological)	ภูตะ (รับรู้-รู้สึก) (psychology)	ปาณะ (วิญญาน-ธรรมณ์) (moral-ethics)	△ คำเรียกขาน

คำอธิบาย

ธาตุ 5 ได้แก่ สภาวะของวัตถุธาตุ 5 สภาพ คือ ของแข็ง (ดิน) ของเหลว (น้ำ) ก๊าซ (ลม) อุดหนุนภูมิ (ไฟ) และ ช่องว่าง (อากาศธาตุ)

แรง 4 ได้แก่ (1) แรงโน้มถ่วง (2) แรงแม่เหล็กไฟฟ้า (3) แรงยึดเกาะนิวเคลียส ของอะตอม (4) แรงสลายอะตอม ทั้งหมดเป็นแรงที่มีอยู่ในภาวะของมวลสารวัตถุ ทำให้วัตถุในจักรวาลเคลื่อนไหวตลอดเวลา

อาหาร คือ การเคลื่อนที่ หรือแปรสภาพของ ธาตุทั้ง 5 ออกมาเป็นพลัง หรือกำลังงาน (energy)

กิริยา หมายถึง อาการที่เป็นผลจากการแปรสภาพของ ธาตุทั้ง 5

ภูตะ คือ จิตใจ ที่สามารถรับรู้ได้ หรือรู้สึกได้ เมื่อสัมผัสกับ (1) อุดหนุนภูมิ (2) แสง สี (3) เสียง (4) รส

(5) กลิ่น (6) ความรู้สึกสัมผัส (7) อารมณ์

สัตว์ไม่สามารถรับรู้เรื่อง ปาณะ หรือ วิญญาณได้ ดังนั้น ความดีความชั่ว สัตว์ไม่รู้จัก กรรมของสัตว์ จึงเป็น วัฏฏะ มีชีวิตยาก เพราะกรรมนั้นขาดเจตนา ด้วยเหตุนี้ ภพชาติ ขรา มรณะ ของสัตว์จึงยาวนาน

ปาณะ หรือ วิญญาณ คือ การรับรู้ได้ เรียนรู้ได้ มีจริงได้ และเป็นจริงได้ (being) ในเรื่องของ (1) ความดี-ความชั่ว (2) ถูก-ผิด (3) จริง-เท็จ (4) ประโยชน์-โทษ (5) ศิลปะ-อนาจาร (6) เทียงธรรม-ลำเอียง (7) สาระ-อสาระ (8) ควรทำ-ควรละเว้น (9) ความหมด-ความหลงเหลือ ส่วน **กิเลส** เป็นเครื่องแบ่งเขตความเป็นปุถุชน กัลยาณชน มนุษยชน โดยใช้เกณฑ์ อากาโรทังคจิต ที่เกิดขึ้น ได้แก่ อากาโร (action) สิ่งที่เกิดแสดงปรากฏ หรือ ลิงค (origination) สิ่งอุบัติขึ้นทางจิต หรือ นิमित (happen) และ สิ่งที่เป็นตัวตนเรียกขานได้ หรือ อูเทศ (meaning) เป็นตัวชี้วัด

ถ้ารับรู้ได้ เรียนรู้ได้ จัดเป็นสังขารธรรม ระดับ “คน” แต่ถ้ามีจริงได้ เป็นจริงได้ ก็เป็นสังขารธรรมระดับ “มนุษย์” และ “เทวดา” ตามลำดับ

ภพ คือ ความคิด ความเหลือ ที่ค้างอยู่ในจิต (ชัระนุปาติ-ชัระนุปาติ) หรือ ค้างอยู่ในวัฏฏะ (ภพ ชาติ ขรา มรณะ) บางทีก็เรียก สักคะ หรือ สวรรค์

สูญญตา หรือ ความว่าง (naught) คือ สภาวะที่ไม่หลงเหลือสิ่งหนึ่งสิ่งใดต่อไปนี้ ไว้ในจิตและวิญญาณเลย ได้แก่ ความชั่ว ความเท็จ สังโยค อกุศล อวิชชา (ทุกข้อมีค่าเป็น 0)

กรรม ของสิ่งมีชีวิตระดับธรรม เป็นกรรมบริสุทธิ์ ที่ไม่มีผลกระทบต่อดีหรืออะไร คงมีแต่ เวลาเท่านั้นเป็นสิ่งที่ดำเนินไปเคียงคู่กับ กรรม หรือ การกระทำ ผู้ที่มี กรรม กับ กาละ เป็นเครื่องดำเนินไป เรียกว่า อรหัตตบุคคล เป็นบุคคลผู้ที่ไม่เหลือแม้ ชัระนุปาติ และ ชัระนุปาติ มีชีวิตเพื่อผู้อื่น หมดสิ้นอัตตาตัวตน ไม่มีอดีต ไม่มีอนาคต มีแต่ปัจจุบัน ไม่กลับมาเกิดอีก (แต่ในขณะที่มีชีวิต ก็จะใช้ชีวิตที่เหลืออยู่เพื่อคนอื่นเท่านั้น).

ไตรลักษณ์ คือหลักใหญ่ 3 ประการ เป็นหลักพื้นฐานที่สุดของจักรวาล ไม่มีสิ่งใดในโลกและจักรวาลที่จะอยู่นอกเหนือกฎแห่งไตรลักษณ์ ได้แก่ (1) อนิจจตา หลักแห่งความไม่เที่ยงแท้ถาวร (2) ทุกขตา หลักแห่งการแปรเปลี่ยน ที่วัตถุตัวตน ไม่อาจทนสภาพเดิมอยู่ได้ และ (3) อนัตตตา หลักแห่งความไร้ตัวตน

(8) องค์ประกอบ ของธุรกิจวิสาหกิจชุมชน และ การพึ่งตนเอง (7-Function of SME^s)

1. ผลผลิต หรือ ผลิตภัณฑ์ (5P-product)
 - แผนการผลิต (แผนชีวิต-แผนชุมชน) (plan)
 - การเพาะปลูก (กลีกรวม-เกษตรกรรม) (plant)
 - การเก็บเกี่ยว (กลีกรวม-เกษตรกรรม) (pick)
 - การแปรรูป (กลีกรวม-เกษตรกรรม-หัตถกรรม-อุตสาหกรรม-สถาปัตยกรรม) (preserve / protect)
 - การบรรจุภัณฑ์ (ศิลปกรรม-การสื่อสาร-วัฒนธรรม-สุขภาพ ทัศนภาพ และสิ่งแวดล้อม) (package)
2. ตลาด (market)
3. สื่อ และ การสื่อสาร (media / communication)
4. เครือข่าย (network) ประกอบด้วย เครือข่ายชุมชน สังคม (community network / social network) เครือข่ายการสื่อสาร (social media / media network / community online) และ เครือข่ายการศึกษา วัฒนธรรม (บ้าน-วัด-โรงเรียน: บ ว ร)
5. การขนส่ง (logistics)
6. การบริหารจัดการองค์การ ในชุมชน (organization) และ การจัดการความรู้ (knowledge management)
7. การจัดการ พฤติกรรมหลังการบริโภค (after-consumption: 6R5ส.) ประกอบด้วย การนำกลับมาใช้ซ้ำ (reuse) การซ่อมแซม (repair) การนำไปเวียนใหม่ (recycle) การกำจัดมลพิษ (reject) การควบคุม และการกำจัดอารมณ์ หรือ กิเลส (retire) และ การเสียสละ คืนสู่สังคม (return) 5ส.: (สะอาด สะอาด สุขลักษณะ สร้างนิสัย)

(9) มิติของการสื่อสารเวลา หรือ Q-SPORT (6-D^{it} Dimension of info-Time)

เวลา มีลักษณะทางสังขารธรรม ที่แตกต่างจากสังขารธรรมอื่น คือ ไม่มีการหยุดนิ่ง แต่ก็มีความเที่ยงแท้ อยู่ในตัว ในวงโคจรของเวลา ในแต่ละคาบ (วัฏฏะ)¹⁾ จะมีความเที่ยงตรง เวลา เป็นบ่อเกิดของสรรพสิ่ง

การสื่อสารเวลา หรือ เวลาของการสื่อสาร มี 6 มิติ

(1) มิติขนาด หรือ Quantity คือ การบอกขนาด หรือรูปทรงของเวลา มีหน่วยนับเป็น วินาที นาที ชั่วโมง วัน สัปดาห์ เดือน ปี ทศวรรษ ศตวรรษ เช่น 60 วินาที, 60 นาที, 24 ชั่วโมง, 30 วัน, 4 สัปดาห์, 12 เดือน, 10 ปี, 10 ทศวรรษ, 1 ศตวรรษ เป็นต้น

(2) มิติของลำดับ หรือ Sequence คือ การจัดลำดับก่อนหลัง ใช้หน่วยนับเป็นตัวเลข เช่น ที่ 1. ที่ 2. ที่ n..., ใช้หน่วยนับเป็นวลี เช่น เมื่อวาน วันนี้ พรุ่งนี้ หน่วยนับเป็นเหตุเป็นผล เช่น หลังจากนั้น ดังนั้นจึงเมื่อ...จึง...

(3) มิติตำแหน่งนัดหมาย หรือ Point คือ การบ่งบอกความหมาย ณ จุดเวลาใดๆ มีหน่วยความหมายเป็น นาฬิกา (น.) เช่น 06.30 น., 24.00 น. วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2549 เป็นต้น

(4) มิติโอกาส หรือ Opportunity คือ การบ่งบอกความไม่แน่นอนว่า มีหรือไม่มี ได้หรือไม่ได้ เป็นหรือไม่เป็น เรียกว่า โอกาส บางครั้ง บางสถานการณ์ก็มีโอกาส หรือได้โอกาส หรือเป็นโอกาส ในการสอดแทรกเข้าไปร่วมกิจกรรม ในการกำหนดหรือหาโอกาส ถ้าเกี่ยวกับกลไกทางวัตถุ หรือเทคโนโลยี ใช้หลักทฤษฎีความน่าจะเป็นมาวิเคราะห์ ถ้าเกี่ยวกับคน องค์การ การใช้อำนาจ ใช้หลักทฤษฎีความประพฤติ และหลักทางสังคมศาสตร์เข้ามาช่วยวิเคราะห์) โดยใช้คำว่า “มี - ไม่มี”, “ได้-ไม่ได้”, “เป็น-ไม่เป็น” เป็นหน่วยประสิทธิผล

(5) มิติสัดส่วนสัมพันธ์ หรือ Relations คือ การบ่งบอกสัดส่วน หรืออัตราส่วน ที่แสดงความสัมพันธ์หรือผูกพันกันระหว่าง (1) หน่วยเวลา กับ หน่วยเวลา ใช้จำนวนเท่าเป็นหน่วยนับ เช่น ความเร็ว 10 เท่า (2) หน่วยเวลา กับ หน่วยมาตรา ชั่ง ตวง วัด เช่น น้ำหนักเพิ่มขึ้น 50 กรัม ทุกๆ 1 วินาที ความจุ 5 ลบ.ม. ต่อ 1 นาที ความเร็ว 10 กิโลเมตร ต่อ ชั่วโมง เป็นต้น

(6) มิติความถี่ หรือ Times คือ การบ่งความถี่ของการกระทำ หรือปรากฏการณ์ของสิ่งใดๆ ใช้จำนวนครั้งเป็นหน่วยนับ เช่น 1 ครั้ง, 2 ครั้ง, n ครั้ง เป็นต้น

มิติของเวลา จะถูกสอดแทรก และบูรณาการไปกับ กระบวนการสื่อสาร โดยเฉพาะการจัดทำแผนสื่อ หรือแผนกลยุทธ์อื่นใด ย่อมเกี่ยวข้องกับ มิติของเวลา เสมอ.

¹⁾ 1 วัฏฏะ ของ รอบเวลา เท่ากับ การเกิดระเบิดครั้งใหญ่ของจักรวาล หรือ Big Bang 1 ครั้ง (หรือ 1 อสงไขยกับป์) ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการนับเวลาในแต่ละรอบ ของการเกิดดับ ของระบบจักรวาล ซึ่งนับเวลาได้ประมาณ 14,000 ล้านปี

(10) หลักแห่งนวัตกรรม 10 ประการ ของพลัง สื่อ สาร

นวัตกรรม (innovation) คือ สิ่งที่มีมนุษย์ คิดใหม่ ทำใหม่ คิดต่อยอด และทำต่อยอด (จากสิ่งที่มีอยู่เดิม) แล้ว “แสดงตน” ว่าเป็นผู้คิดผู้ทำ (copy right) พันธกิจสำคัญ ของนวัตกรรม คือ (1) การแสดงศักยภาพ (potential) และ คุณภาพ (quality) (2) สื่อ (media-mean) และ สาร (mass-motive) เพื่อที่นวัตกรรม **ต่อไปนี้จะให้เป็นจริง**

- (1) คน (human) = “วิวัฒนาการ” เข้าใกล้ นิพพาน (หมดทุกข์ หมดปัญหา)
- (2) ระบบ (system) = สมดุลพลวัต (dynamic equilibrium)
- (3) สังคม วัฒนธรรม (social) = นิเวศน์สมดุล (ecological balance)
- (4) อำนาจ (authority) = จริยธรรม (ethics)
- (5) เทคโนโลยี (technology) = ศีลธรรม (moral)
- (6) พัฒนา (development) = ความงาม (aesthetics)
- (7) ฉลาด (intelligence) = เสียสละ (unselfish)
- (8) ขยัน (hardy) = สร้างสรรค์ (creative)
- (9) ซื่อสัตย์ (be honest) = ถูกต้อง (be rightful)
- (10) สิ่งใหม่ (original) = สิ่งเก่า (copy)

นิพพาน (nirvana) คือ ที่สุดของนวัตกรรม ของมนุษยชาติ (สวากขาตธรรม) คือ ทำได้ตลอดเวลา ไม่จำกัดด้วย “สถานที่” และ “กาละ” (อะกาลิก) ไม่จำกัดด้วยบุคคล ใครทำใครได้ (สันติภูมิก) เป็นสิ่งที่พิสูจน์ได้ (เอทิปัสติก) เป็นประโยชน์แน่ๆ (โอบะนะยิก) ปัญญาชนผู้ฉลาด ทำถูก ทำจริง เท่านั้น จึงจะรู้ จะเห็น ยอมรับ (ปัจเจกตั้ง เวทิตัพโพ วิญญู หิ)

(11) องค์-9 : มิติเอกภพ-มิติปัญญา (The 9-element : Universe dimension of intelligence)

ในเอกภพนี้ มีสรรพสิ่ง (being) สิ่งที่เกิด (born) สิ่งที่มี (to being) และสิ่งที่เป็นไป (to be in rule of universe) สองลักษณะ คือ ลักษณะที่เป็นฟิสิกส์-รูปธรรม (physical) และ ลักษณะที่เป็นจิต-นามธรรม (psychological) ประกอบกันเป็นเอกภพ มีคุณสมบัติและคุณลักษณะ (properties and identity) ประสานกันเป็นหนึ่งเดียวกัน แต่ในหนึ่งเดียว ประกอบด้วย 9 เรียกว่า "องค์-9" หรือ The 9-element (องค์-9 ไม่มีหน่วยนับ เพราะเป็นองค์รวม) คือ

- (1) รูปร่าง-รูปทรง (shape-figure)
- (2) ขนาด-ปริมาณ-ปริมาตร (size-scale-capacity)
- (3) สัดส่วน (proportion-ratio)
- (4) พื้นผิว-ค่าน้ำหนัก (texture-tone)
- (5) สี-แสง-เงา (color-light-dark)
- (6) เวลา-ช่องว่าง หรือ กาล-อวกาศ (space-time)
- (7) แรงโน้มถ่วง-พลังงาน (gravity-energy)
- (8) วัฏจักร-อนันต์ (cycle-infinity)
- (9) จิต-นิพพาน (integrity)

องค์รวม 9 ก่อกำเนิดเป็น "วัตถุ-สาร" (being-matter) 6 ประเภท ผู้เขียนเรียกว่า สังขารธรรม 6 (formative phenomena) คือ

- (1) ธาตุ / สสาร (mass)
- (2) พืช (organism)
- (3) เคว้งจวน (wildness)
- (4) ปุณฺณ - มนุสโส (homo sapiens)
- (5) เทพ (super manning / goodness)
- (6) ธรรม (integrity / being nothing)

(12) สื่อสัมผัสการรับรู้ของมนุษย์ 7 ประการ

1. รส (taste)
2. กลิ่น (scent)
3. เสียง (sound)
4. ภาพ (picture)
5. รูปทรง พื้นผิว (shape-texture)
6. สิ่งเคลื่อนไหว (motion)
7. ชีวิต-กิจกรรม (person-events)